

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 3 kwietnia 2023 r.

Poz. 3326

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.91.2023.8

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 27 marca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

orzekam

nieważność Uchwały nr LXXVII/806/2023 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Rogoźno i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 22 lutego 2023 r. Rada Miejska w Rogoźnie podjęła uchwałę nr LXXVII/806/2023 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Rogoźno i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie „18 ust. 2 pkt. 15 oraz art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2023 r., poz.40) oraz art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz.U.2022 r., poz. 2519 późn.zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 27 lutego 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawą prawną podjęcia uchwały jest przepis art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), dalej "ustawa", który upoważnia radę gminy do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Opisane elementy stanowią katalog otwarty, na co wskazuje użyte w przywołanym przepisie ustawy wyrażenie "w szczególności", lecz jednocześnie są to elementy obligatoryjne, do określenia, których rada gminy została obowiązana, normując sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwałą, o której mowa w ust. 3 określa także tryb i sposób zgłaszania przez właściciela nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od

właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust.3d ustawy).

Zatem, jak wynika z przywołanych wyżej przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w uchwale muszą obowiązkowo znaleźć się trzy elementy: 1) częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości, 2) sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, 3) tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Określenie powyższych kwestii stanowi niezbędne minimum, które musi zostać uregulowane w przedmiotowej uchwale. Brak któregośkolwiek z nich oznacza niewypełnienie przez przedmiotową uchwałę zakresu regulacji określonej w upoważnieniu ustawowym, co skutkuje istotnym naruszeniem prawa i koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały.

W § 4 uchwały rada określiła, iż system odbierania odpadów obejmuje odbiór wymienionych frakcji odpadów komunalnych w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, pomijając jeden z obligatoryjnych rodzajów odpadów segregowanych, który zgodnie z wolą ustawodawcy - winien być przyjmowany przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a mianowicie odpady budowlane i rozbiórkowe.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy (art. 3 ust. 1 ustawy). W ust. 2 art. 3 ustawy ustawodawca wymienił katalog zadań, które gminy zobowiązane są realizować w ramach zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie i tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania.

Stosownie do art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy, do obowiązków gminy należy zapewnienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego, co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady (pkt 5) oraz tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy). Ustawa w art. 3 ust. 2b nakłada na każdą gminę obowiązek utworzenia, co najmniej jednego stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 25 listopada 2016 r. (sygn. akt II SA/Kr 1041/16, CBOSA) wskazał, że: "z tych przepisów wynikają wytyczne dla gmin, które określają, jakie co najmniej odpady mają być odbierane bezpośrednio z nieruchomości poprzez selektywny odbiór odpadów (art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy), a które odpady winny być co najmniej przyjmowane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy)".

W świetle zatem normy prawnej wynikającej z przepisów art. 3 ust. 2 pkt 6 i ust. 2b ustawy nie może budzić wątpliwości, że rada gminy zobowiązana jest nie tylko utworzyć co najmniej jeden punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ale i zapewnić w nim przyjmowanie co najmniej wszystkich wymienionych przez ustawodawcę rodzajów odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych. Podkreślenia wymaga, że ustawodawca posłużył się w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy zwrotem "co najmniej", a zatem rada gminy może w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy rozszerzyć katalog odpadów przyjmowanych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ale nie może go zawęzić. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja przewidziana w art. 3 ust. 2c ustawy, gdzie gmina może nie zapewniać przyjmowania bioodpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jeżeli w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania.

Poprzez nieuwzględnienie w ocenianej uchwale systemu odbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych jako odrębnego rodzaju odpadów komunalnych przyjmowanych

do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, rada dokonała zatem niedopuszczalnego zawężenia zakresu odpadów komunalnych przyjmowanych do takiego punktu.

Stwierdzone uchybienie skutkuje koniecznością orzeczenia nieważności całej uchwały z uwagi na niepełną, a przez to nieprawidłową realizację delegacji ustawowej wynikającej z art. 6r ust. 3 ustawy w zakresie określenia sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 stycznia 2018 r. sygn. akt II OSK 1507/17, CBOSA) wyjaśnił, że: "ponieważ przepis art. 6r ust. 3 w sposób wyraźny wskazuje na obligatoryjne elementy uchwały podjętej na jego podstawie, dlatego powinny się one znaleźć w treści uchwały (...). Zgodność z prawem aktu wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego polega bowiem na pełnym zrealizowaniu tego upoważnienia, bez możliwości wybiórczego, czy też częściowego stosowania przepisu. Jeżeli uchwała nie zawiera przewidzianych w ustawie elementów, tj. nie reguluje wszystkich kwestii przekazanych z woli ustawodawcy do uregulowania w jej zakresie, to oznacza, że podjęty akt nie wyczerpuje delegacji ustawowej i jako istotnie naruszający prawo wymaga stwierdzenia nieważności".

Organ nadzoru na marginesie zauważa, iż również w załączniku do przedmiotowej uchwały „częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe” nie wymieniono frakcji odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Rogoźnie

Burmistrz Gminy Rogoźno